

Ogaõun või inglitrompet?

Kui ostsite inglitrompeti asemel sellega sarnaste õitega ogaõuna seemned, pole midagi katki. Need on samuti kaunid eksootiliste õitega taimed, erinevalt inglitrompetist aga üheaastased.

Suveks potiga aeda või terrassile toodud paarikolme meetri kõrgune inglitrompet (*Brugmansia*), keda katab suurte trompetikujuliste kellukate kaskaad, on väga efektn. Üha rohkem aiahuvilisi ihaldab neid kasvatada. Inglitrompeti võib osta aiaärist taimena või kasvatada ise üles müügil olevast seemnest.

Sel kevadel ostsid aga mitmed lillehuvilised inglitrompeti seemne asemel hoopis ogaõuna (*Datura*) omi. Tõsi, kui vaadata pakenditel olevaid pilte, on nende õied tõesti sarnased (nad on lähedased taimeperekonnad). Ent vahel on ogaõuna seemnepakil hoopis inglitrompeti nimi, mis mõjub eksitavalt. Põhjus selles, et vanasti nimetati ogaõunu inglitrompetiteks ning mõni seemnekasvataja teeb seda siiani. Sel juhul uurige taime ladinakeelset nime – kui see on *Datura*, on tegu ogaõunaga.

Agas kui saite inglitrompeti asemel ogaõuna seemned, pole katki midagi. Nemat on samuti põnevad eksootilise välimuse ja lõhnavate õitega taimed, kuid erinevalt inglitrompetitest, kes on püsikud (puitunud vartega põõsad) ning tuleb sügisel potiga jahe-dasse ruumi talvituma tõsta, on ogaõunad suvikud.

Ogaõuna ja inglitrompeti erinevus ilmneb selgelt ka õitsemise ajal. Ogaõuna õied on püstised, need avanevad õhtul hämaruse saabudes ning on öösel täiesti avatud.

Inglitrompeti õied on suuremad ja rippuvad, olles mitu päeva kogu aeg avatud.

Küllap on “vale” seemne ostnud huvilistel see juba märtsis-aprillis külvatud ning taimed aknalaual sirgumas. Lilleanumatesse või peenrale istutage nad pärast öökülma ohu möödumist mai lõpus – juuni algul. Rammus muldas võivad ogaõunad kasvatada väga suureks – 1 m kõrguseks ja rohkemgi –, vajades palju ruumi. Võib tekkida vajadus taimi toetada. Eksootilise kaunitari puuduseks on see, et ta meeltab ligi kõikvõimalikke kahjureid ja sunnib teid kasutama keemilisi taimekaitsevahendeid, et taime välimust hoida.

Kõige uhkemalt õitsevad ogaõunad siis, kui koht on täispäikeseline ning muld viljakas, sisaldades ka lupja. Rikkalikku õieilu jätkub juulist sügiskülmadeni. Ogaõuna vili on kupaar, milles on tumedad seemned. Enamasti on kupaar kaetud teravate ogadega.

Kuna ogaõun kuulub koos tomati, paprika ja kartuliga maavitsaliste sugukonda, on neil ühiseid viirushaigusi. Sellepärast ärge ogaõuna nimetatud kultuuride läheduses kasvatage.

NB! Ogaõun nagu inglitrompetki on väga mürgine! Mürgine on kogu taim, eriti aga seemned, õied ja lehed. Väikeste lastega peres on parem neid mitte kasvatada.

Valik ogaõunu aiaärist: valgete lihtõitega indiaani ogaõun (*D. wrightii*); kuradi-ogaõuna teisend (*Datura metel* var. *chlorantha*) on kollaste täidisõitega; kuradi-ogaõuna (*D. metel*) tädisõielise sordi 'Datura Tutu' taimede hulgas on põnevaid lillasid õisi, millel on ka lillakas vars.

TT

Inglitrompetil on allapoole rippuvad õied, ogaõunal vaatavad need üles.